

Bethlehem. De jonge Israëliische militairen staan bij de *roadblocks* en op de daken om in naam van 'vrede en veiligheid' talloze Palestijnen het gaan en staan te beletten. Wanneer wij het feest vieren van de geboorte van Jezus Christus, laten we dan bidden dat er geen nieuwe Herodes opstaat om de kinderen van de reke-

Dalitchristenen Bron: 121Romania.org

Dalit is de naam voor mensen die buiten het kastensysteem van de hindoecultuur staan. Ruim 260 miljoen mensen, die leven in India, Bangladesh, Nepal, Pakistan en Sri Lanka zijn letterlijk en figuurlijk 'onaanraakbaar' en staan ook bekend als paria's. Het kastensysteem is gebaseerd op het idee dat mensen fundamenteel ongelijkwaardig zijn. Die ongelijkwaardigheid komt speciaal tot uiting in het begrip 'rituele onreinheid', dat niets te maken heeft met gebrek aan hygiëne in moderne medische zin. Hoewel kastendiscriminatie in India formeel verboden is, bestaat het in de praktijk nog steeds. Dalits worden nog altijd buitengesloten en vernederd.

Van den Hoogen vertelt: 'Ongeveer honderdvijftig jaar geleden heeft een grote groep Dalits zich bekeerd tot het christendom. Het beginsel, dat alle mensen voor God gelijk zijn, bood hun een ontsnapingsmogelijkheid uit hun uitzonderingspositie. Dalits probeerden - en proberen nog steeds - zich een andere identiteit te verwerven door christen te worden, sikh of moslim. Zo hoopten zij een beter leven te vinden.'

Binnen de christelijke kerk in India hebben zij een eigen Dalittheologie ontwikkeld. Deze theologie is enigszins te vergelijken met de bevrijdingstheologie in Zuid-Amerika. Zij is oecumenisch, en kent aanhangers onder zowel katholieken als protestanten en anglicanen. Zij spant zich in voor de emancipatie van de Dalits. Een van de projecten waarmee de aanhangers proberen het gevoel voor eigenwaarde van Dalits te stimuleren, is het beschrijven van hun geschiedenis, rituelen, teksten, liederen, etc.:

'Een gemeenschappelijk verleden geeft mensen een toekomstperspectief.' Ook worden bijbelboeken vertaald, en vanuit Dalit perspectief toegelicht.

ning te vermoorden, dat er geen nieuwe schriftgeleerden opstaan om hen de hoop op land en vrede af te nemen. Laat ons bidden echt oog en oor te hebben voor de mensen zonder hoop in Bethlehem van vandaag, nog altijd in bezet gebied.

Meindert Dijkstra

'Het christendom vormt zich altijd in de cultuur van de gemeenschap waarin het is geland,' aldus prof. Van den Hoogen over de Dalits in India.

Dalitchristenen in India

Paradox

Zowel binnen de Dalit beweging, als in de christelijke kerk in India, bestaat een groot spanningsveld tussen de cultureel bepaalde hiërarchie en het christelijke gelijkheidsbeginsel. 'De Dalits kennen onderling grote ongelijkheid en conflicten. Wanneer zij zich als één stem zouden groeperen, zouden zij getalsmatig de grootste partij kunnen zijn. Maar zover is het nu niet.'

De aparte status die de Dalits claimen, wordt door veel christelijke theologen in India niet gesteund. 'Het kastensysteem gaat uit van een ordening van mensen volgens een goddelijke bedoeling, dus van een ongelijkheid in oorsprong, ongeacht kwaliteiten, inkomen of positie. Hoewel het officieel verboden is, is de Indiase maatschappij hier nog sterk van doordrongen. Zelfs een oproep van de Paus aan de katholieke bisschoppen om aan de gelijkheid van de Dalits te werken, heeft niet geholpen.'

Het lijkt erop dat de Indiase cultuur en het christelijke geloof eigenlijk niet samen kunnen gaan. Van den Hoogen: 'De hele christelijke levenshouding is gericht op eigen verantwoordelijkheid van individuen, dat staat lijnrecht tegenover de hindoeïstische traditie waarin de goddelijke ordening het leven van mensen bepaalt.' Hij ziet dit niet als onoverkomelijk. 'Samenlevingen veranderen. Sociale verschillen zijn een sleutel om de bijbel op een bepaalde manier te verstaan. Het gelijkheidsbeginsel is een prachtig uitgangspunt, maar de sociale werkelijkheid is anders. In iedere maatschappij zit fundamentele onrechtvaardigheid. Ook in Nederland heeft het jaren gekost om tot een zeker niveau van gelijkheid in de samenleving te komen.'

Werkgroep Keerpunt: www.werkgroepkeerpunt.nl.

Vrienden van Sabeel Nederland: www.vriendenvansabeelnederland.nl

Een olijfboom planten om de hoop levend te houden? www.plant-een-olijfboom.nl

Meindert Dijkstra is lid van Werkgroep Keerpunt

Geduld is een schone zaak

'Het kastensysteem bestaat al sinds 1000 jaar voor Christus, en is dus niet in een of twee generaties te veranderen. Het gaat ook langzaam omdat in India de politieke verantwoordelijkheid te weinig georganiseerd is. Maar er zijn projecten die aan de emancipatie van Dalits werken, zowel vanuit de regering als vanuit de christelijke kerk.

Zoals een project om Dalit-meisjes zelfbewustzijn aan te leren, door hen te wijzen op hun individualiteit, in het bijzonder met betrekking tot hun partnerkeuze en toekomst. Ook zijn er programma's gericht op opvoeding en educatie, kinderen kunnen leren lezen en schrijven. Dit biedt hun tenminste enig perspectief op een betere baan, bijvoorbeeld als timmerman of verpleegster.'

Drie zaken

Tot slot citeert professor Van den Hoogen een Lutheraanse bisschop van de kerk van Noord India: 'De essentie van het christendom voor Dalits is samen te vatten in drie zaken: slippers, een fiets en de eerste bladzijde van de bijbel. Het eerste is noodzakelijk voor werk, het tweede voor mobiliteit, en het derde bevat het standpunt dat alle mensen voor God gelijk zijn, vanuit hun oorspronkelijk geroepen zijn.'

Marieke Hartegerink

Prof. dr. A.T.M. (Toine) van den Hoogen is hoogleraar fundamentele theologie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Hij heeft een bijzondere belangstelling voor de context waarin mensen hun geloof en religie beleven en ontwikkelen.

